

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

7. Qualia opera pro satisfactione Sacramentali injungenda sint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

fidelium pœnitentium infirmitate. Ipsimet enim non rarò scandalizantur, maximè in illis partibus, dum non inveniunt debitam in Confessariis ad corripiendum & puniendum libertatem. Certum est autem quod vel in hoc sæculo, vel in futuro adæquatè satisfaciendum sit; minori autem hîc solvitur per opera quæ simul sunt meritoria & satisfactoria, quàm in purgatoriis pœnis quæ non sunt meritoria.

ARTICULUS VII.

Qualia opera pro satisfactione Sacramentali sint imponenda?

PRæter omne dubium est, quod opera satisfactionis in confessione injungenda debeant esse pœnalia, quod in primis à Concil. Trid. exprimitur loco supra citato, dum requirit satisfactionem ad præteritorum peccatorum vindictam, & castigationem. Quæ non potest esse nisi per opera pœnalia.

Pulchram etiam rationem habet S. Th. in 4. dist. 15. & refertur in supplemento q 15. a. 1 ubi sic discurrit: *Satisfactio respectum habet, & ad præteritam offensam, pro quâ recompensatio fit, & etiam ad futuram culpam, à qua per eam præservamur: & quantum ad utrum-*

R

que

que exigitur quod satisfactio per opera pœnalia fiat. Recompensatio enim offensa importat adæquationem, quam oportet esse ejus qui offendit, & ad eum in quem offensa commissæ est. Adæquatio autem in humanâ justitiâ attenditur per subtractionem ab uno, qui plus habet justo, & additionem ad alterum cui subtractum est aliquid. Quamvis autem Deo, quantum est ex ejus parte, nihil substrahi possit, tamen peccator quantum in ipso est, aliquid ei subtrahit peccando. Vnde oportet ad hoc, quod recompensatio fiat, quod aliquid substrahatur à peccante per satisfactionem, quod in honorem Dei cedat. Opus autem bonum ex hoc quod sit hujusmodi, non substrahit aliquid ab operante, sed magis perficit ipsum. Vnde subtractio non potest fieri per opus bonum, nisi pœnale sit: Et ideo ad hoc quod aliquid opus sit satisfactorium, oportet quod sit opus bonum, & in honorem Dei sit, & pœnale ut per hoc aliquid peccatori substrahatur. Similiter etiam pœna à futurâ culpâ præservat; quod non faciliè homo ad peccata redit, ex quo pœna expertus est. Vnde secundum Philosophum, pœnæ & medicina sunt.

In 2. autem articulo inquit utrum flagella hujus vitæ possint esse satisfactoria? Et respondet affirmativè: Quia recompensatio offensa præterita potest fieri ab eo qui offendit, & ab alio. Quando autem fit ab alio, talis recompensatio, vindicationis magis quàm rationis satisfactionis habet, unde si flagella

ducuntur ad tres causas, videlicet, concupiscentiam carnis contra quam est jejunium; & concupiscentiam oculorum, contra quam est eleemosyna; & superbiam vitæ, contra quam est oratio. Aliam insuper subjungit congruitatem: quia omne peccatum committimus vel in Deum, pro quo fit satisfactio per orationem: vel in proximum, & contra hoc ordinatur eleemosyna: vel in nos ipsos, & contra hoc ordinatur jejunium. Objicit autem sibi inter cætera, duo argumenta, ex quorum solutione hæc materia non parum elucidatur. Primum est contra orationem: opus quippe satisfactorium, uti dictum est, debet esse pœnale, oratio autem pœnalis non est, imo potius delectabilis, secundum illud Jacobi 5. v. 13. *Tristatur aliquis vestrum, oret.* Respondet dupliciter, 1. Quod oratio satisfactoria consistat in gemitibus, & fletibus, & talis oratio est pœnalis. Ex quo colligitur quàm malè fiat satisfactio pro magnis peccatis per quinque vel sex orationes dominicas, ore tantum prolatas, sine gemitibus & interiori afflictione cordis, unde consultum est ut cum orationibus vocalibus, aliquando aliqua ad humilitatem conducunt, qualia sunt percussiones pectoris, osculationes terræ, expansiones brachiorum aut similia, ne sine ullo sensu tanquam psittaci paucas illas orationes pronuntient. 2. Respondet, Quod licet oratio

beat suavitatem spiritûs , habet tamen afflictionem carnis , quia ut dicit Gregor. supr. Ezech. hom. 14. Dum crescit in nobis fortitudo amoris intimi , infirmatur proculdubio fortitudo carnis ; unde & nervus femoris Jacob ex luctâ angeli emarcuisse legitur Gen 32. Quàm procul hinc abest recitatio brevissimæ orationis. Interna mentis intentio requiritur , ut inde caro quodammodo infirmeur. Unde sæpè apta erit pœnitentia si injungantur reiterati actus contritionis , per aliquot dies , cum aliqua meditatione ad illos conducente.

2. Arg. S. Thomæ est ; Quia sunt alia opera bona quæ magis directè videntur peccatis adversari , videl. flagella seu disciplinæ , peregrinationes , vigiliæ & similia. Respondet : Quod quidquid ad afflictionem corporis pertinet , totum ad jejunium referatur , & quidquid in proximi utilitatem expenditur , totum habet rationem Eleëmofynæ , & similiter quicumque actus patriæ seu religionis accipit rationem orationis. Quibus insinuat quod etiam sæpè injungendæ sint tales satisfactiones per disciplinas , peregrinationes , jejunia , vigilias & similia. Sed in hoc cautè & prudenter debet procedi , ne pauperibus vix habentibus quod comedant , aut graviter laborantibus injungantur gravia jejunia : Et debilibus disciplinæ , cilicia aut graves peregrinationes. Sed discretè considerandus est status & cõditio pœnitentiû.

R 3

Quan-

Quantum ad divites nullum judico tam efficacax opus satisfactionis, quàm Eleëmofynam: nihil enim illis hominibus (ut plurimum avaris) adeò pœnale est, quàm pecuniam effundere, quæ ipsis quodammodo est sanguis affectûs sui. Ac proinde valde suadendum est ut ipsis regulariter pro peccatis Eleëmofynæ imponantur majores vel minores, secundùm gravitatem peccatorum, & divitiarum abundantiam.

Cavendum tamen ne Confessarii illas Eleëmofynas vel sibi vel suorum necessitatibus velint applicari; ne dum alienæ avaritiæ student medicinam adhibere, ipsimet sibi similia vulnera infligant, aut saltem ansam tribuant, minus rectè de suâ intentione judicandi.

Contra peccata carnis imponendæ sunt macerationes, tum quia pœnitens in illo genere debet minus habere, in quo per excessum plus habuit, Deum offendendo. Tum etiam quia pœnitentiæ non solùm debent esse satisfactoriæ, sed etiam medicinales, non enim Sacerdos in confessione tantùm judicem agit, sed etiam medicum.

Pro aliis peccatis, v. g. odii, invidiæ, superbiæ, iracundiæ & similibus plurimum valent opera humiliationis, cum illa peccata ex superbiâ & amore proprio trahant originem; tum etiam quia diabolus qui homines ad peccandum allicit, nullâ re magis, quàm per actum humilitatis superatur.

X. DE PÆNITENTIA. 385

Tempore autem Jubilæi, & aut diebus quibus^s lucrari possunt Indulgentias, leviora possunt^t opera injungi, in quantum sunt satisfactoria. cum per Indulgentias pœnæ peccatis debitæ remittantur: non verò in quantum medicinæ sunt.

Advigilent igitur bene Confessarii, ut in hoc muneri suo exactè satisfaciant, memores semper cujus vices in tribunali illo exerceant, qui in die iudicii ab illis exiget, si ex humano affectu, non rectè in hoc processerint. Imò ipsi etiam pœnitentes contra ipsos insurgent, quod ex ipsorum nimiâ indulgentiâ, vel diutius in peccatis perseveraverint, vel gravioribus tormentis in purgatorio fuerint purgandi. Sicut merito contra suum medicum insurgeret infirmus, si nimis ad suos clamores attendendo, blandè egisset contra malum, quod severiori remedio fuerat curandum, unde morbus diutius prolatatus, aut non ex toto fuerit ablatas.

Magnum bonum Ecclesiæ à bonis Confessariis dependet, unde merito quidam vir Sanctus aliquando asseruit, quod si ipsi darentur veri & idonei Confessarii, totam facile Ecclesiam in moribus reformaret.